

Associacions col·laboradores

Tots els dies 9

16 de giner de 2016
(Av. Rei En Jaume, 15. Monument a Jaume I
Castello de la Plana)

Agraïment de Fullana a Gaetà, patrocinator del *Compèndi de la Gramàtica Valenciana*, 1922

Numero 1 de la *Veu de la Plana*, semanari fundat per Gaetà Huguet en 1878

Gaetà Huguet Brevà
(Castello, 1848 - 1926)

Capçalera de *Arte y Letras*, revista en la que Gaetà publicà les "Orientacions Valencianes", argumentari que dedica a la joventut valenciana. Castello, 1915

Convencio Valencianista
cvalencianista@gmail.com

GAETÀ HUGUET BREVA

(Castello, 1848 – 1926)

Gaetà Huguet Brevà naix en Castello, en el si d'una família acomodada propietària de terres i dedicada al comerç, lo que li dona la possibilitat d'adquirir una solida formació. Nomes llicenciar-se en Filosofia i Lletres en l'Universitat de Barcelona (1865) embarcà cap a Amèrica Llatina a on exercí la docència durant uns anys. Es trasllada més tard als Estats Units d'Amèrica; allí continuaria la docència, en este cas com a professor de frances en el Fort Edward's Institut de Nova York. Viatjà per diversos països embevent-se de les seues cultures i arribà a dependre i dominar diferents idiomes.

En 1874 retorna a Castello per a ocupar-se dels negocis familiars, dedicant-se al comerç de l'exportació. L'economia agrària més propera havia sofert transformacions importants i el canem, cultiu fonamental de la zona, i la seua indústria derivada, retrocedien en favor de la taronja, contribuint el comerç d'este producte a un desenvolupament econòmic ràpid i molt notable de Castello. Gaetà vorà en este floriment agrícola una important oportunitat que el conduirà a preocupar-se per articular l'economia provincial, mentres que en lo particular no desaprofitarà esta coyuntura i, entre unes altres coses, noliejarà embarcacions per al transport de taronges fins a Amèrica.

Absolutament integrat en la societat castellanenca, participà, quan no capitanejà, diferents iniciatives com la d'encapçalar la Lliga de Contribuents, que s'ocupà de promoure avanços per al desenvolupament econòmic, especialment la reivindicació de la construcció del port; projecte este que estigues ple de dificultats, començant pel fre que posava l'estat central. Fon vocal de la Junta d'Obres del Port, creada per a fer realitat una infraestructura que suponia una gran oportunitat de desenvolupament per a la ciutat; ell fon el principal financer de l'obra, encara que no pogues vore-la conclouida (1930). Contribuí a la creació de la Cambra de Comerç, batallà per a que el Banc d'Espanya obrira sucursal..., lo qual conseguí, sent membre del seu primer consell d'administració. Ad açò s'ha d'afegir que cedi terrenys a l'Ajuntament que permeteren la construcció d'una escola industrial i d'un gimnasi escolar -li preocupava enormement l'ensenyament públic, l'educació, puix pensava que açò conduiria a una millor societat-, entre moltes altres projectes. Estigues darrere de moltes obres benèfiques. Formà part de la primera junta de la *Sociedad Castellonense de Cultura*, en la que s'ocupà, primer que no res, de canviar-li el nom i posar-lo en valencià.

Participà en política, militant primer en el federalisme de Pi i Margall, des del que evolucionaria fins a instal·lar-se definitivament en el republicanisme progressista, mantenint les idees del federalisme -regionalisme-. Feu seua este ideari, que intentà traslladar allà a on obtingues càrrecs -Diputació (diputat en 1880) i Ajuntament (regidor en 1906)-, i que l'enfrontà en Fernando Gasset,

alcalde de Castello, que abanderava les idees pròpies del centralisme. Creia menys en la política i en les estructures que no en la gestió, de la que era total defensor, i en l'iniciativa dels individus, lo qual no impedi que fundara algunes associacions i entitats de caràcter valencianista i regionalista (Joventut Regionalista, La Nostra Terra...), des de les que potencià el sentiment autonomista i treballà per l'oficialitat de la llengua valenciana, encorajant a tots els qui compartien esta aspiració.

Fon un mecenes per al valencianisme i mantingues contactes en Constantí Llobart, a qui admirava i respectava, lo que propicià que imitara iniciatives com la dels jocs florals, que creà en L'Alcora, Castello i Llucena, i que patrocinara premis en els de Lo Rat Penat en diverses edicions. Conegue i mantingues una important relació en el pare Lluís Fullana i Mira, a qui patrocinà l'edició del *Compèndi de la Gramàtica Valenciana* (1922) i a qui seguiria en la seua ortografia. Mantingues discussions en Nebot i Pérez per temes lingüístics. Inculcà valiosos coneixements i amor per lo valencià entre els seus discípuls, dels que destaca Lluís Revest i Corzo, o el seu propi fill Gaetà Huguet Segarra. Finançà i patrocinà distints projectes valencianistes, com ara el concurs d'himnes valencianistes organitzat per Patria Nova (1914).

L'importància de Gaetà Huguet Brevà per al valencianisme radica també en la seua obra escrita -fonamentalment en valencià-, que es tradueix especialment en articles que publicà en revistes i semanaris de gran rellevància en Castello. De moltes d'elles fon, en uns casos, membre de la redacció (*Revista de Castellón*), en uns altres, fundador (*La Veu de la Plana*), i, en moltes, col·laborador (*Ayer y Hoy, Heraldo de Castellón, El Liberal...*). Les seues "Notes valencianistes" o les "Orientacions valencianes. Dedicat a la Joventut" son un testament d'incalculable valor per a la reafirmació valencianista. Denuncià el pancatalanisme que ja es feya present entre alguns joves valencians i respongue en contundència als intents absorcionistes dels "chauvinistes catalans".

El seu llegat es extraordinàriament valuós, i si bé de la part econòmica i de l'ideari polític fon receptor el seu fill, també ho fon del valencianisme, encara que per desgràcia en una concepció diametralment oposada; així, fon este qui possibilità la redacció de les Bases del 32 i la seua difusió, i que la Fundació Huguet es convertí en un protectorat per al catalanisme en Castello de la Plana.

Gaetà Huguet Brevà es un home cultivat que du avant importants iniciatives per al progrés social i econòmic de Castello; es el generós mecenes i el valencianista clarivident que creu en la Patria Valenciana -en la seua personalitat i llengua pròpies-, a la que te sempre present en les seues iniciatives.